

чергу, саме економіка, що вимагає постійного впровадження її, відповідно, розвитку інновацій, є основним стимулом розвитку системи вищої освіти.

Найбільше повно ці пріоритети визначено в Комюніке конференції Європейських міністрів, відповідальних за вищу освіту, що відбулася 28–29 квітня 2010 року в місті Левен (Бельгія).

Основними досягненнями попереднього міністри вважають факт певної модернізації вищої освіти в країнах Європи з метою приведення її до структури, яка має три цикли: створення Європейського реєстру агентств забезпечення якості; організація роботи зі створення національних рамок кваліфікацій, пов'язаних із загальноєвропейською вищою освітою; впровадження Додатка до диплома і Європейської кредитної системи.

У той же час, у світі з'явилися нові феномени, які вже мають істотний вплив на систему вищої магістерської освіти, а саме:

- зменшення бюджетного фінансування системи вищої освіти в Європі;
- збільшення конкуренції на світовому ринку освітніх послуг;
- виникнення нових технологій у вищій освіті, які не пов'язані з національною ідентичністю країни, де ця освіта отримана.

Якісна магістерська освіта в ринковій економіці — це не тільки певна сума знань, умінь і навичок. Ринкова економіка вимагає формування в майбутніх фахівців нових професійно важливих якостей: інноваційності, стійкості до стресів, здатності прийняття нестандартних рішень, професійної мобільності, готовності до змін.

Відомо, що на Заході в основу процесу навчання покладено креативний метод, де людина сама повинна приймати рішення й створювати щось нове на основі отриманих знань і навичок, адже тільки знання, отримані креативно, можуть бути продуктивними.

Сучасна вища магістерська освіта неможлива без зв'язку з економічними та соціальними інституціями суспільства й суб'єктами господарської діяльності. Такі зв'язки забезпечують ліквідацію кількісних і якісних розбіжностей на ринку праці, трансформують технологічні зміни на виробництві з упровадженням у навчальні програми, сприяють рішенню проблем практики та працевлаштування.

Ідея «Lifelearning» — це ідея освіти, що передбачає самопроекування, перманентну перекваліфікацію, породжує появу нових форм освітньої діяльності у вигляді віртуальної «On line» освіти, франчайзингу освітніх програм (офшорні кампуси), корпоративних університетів. Корпоративні університети, наприклад, які створюються транснаціональними корпораціями, займають серед останніх інноваційних новотворів у галузі вищої освіти за рубежом важливе місце. У них використовують усі форми сучасної бізнес-освіти: тренінги, семінари, інструктажі й ін. Такі типи навчальних закладів усе більше орієнтовані на рішення виробничих завдань і перетворюються в структури, які найбільшою мірою відповідають високим темпам відновлення професійних компетенцій.

Відповідно до принципу інституційної автономії, основна відповідальність за забезпечення якості вищої магістерської освіти покладається безпосередньо на навчальний заклад, і ця якість повинна демонструватися як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Комплекс заходів щодо забезпечення якості вищої освіти повинний бути спрямований, як це й передбачено Європейською мережею забезпечення якості освіти (ENQA), на створення системи гарантування культури якості й утілення стратегії її наступного розвитку. Ця політика повинна охоплювати всіх бенефіціарієв навчального процесу: студентів, науково-педагогічних працівників, адміністраторів і роботодавців.

У широкому розумінні «якість магістерської освіти», за нашою думкою, визначає відповідальність процесу й результату навчання соціальним нормам суспільства; у вузькому — перелік вимог до складових системи освіти і її продукту.

Саме досягнення високої якості освіти і її відповідностей потребам особистості й суспільства було й залишається основним завданням політики держави у сфері освіти й повинне скласти основу наукового, синергетичного підходу до розробки магістерських програм.

Кремпова Н.Л., к.е.н., доцент,
Харченко В.О. ст. викладач,

кафедра фінансів, Кримський економічний інститут

ДОСВІД ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Проблемою кожної теоретико-прикладної дисципліни, до яких відноситься «Бюджетна система», є забезпечення гармонійного взаємозв'язку теоретичних узагальнень з існуючою практикою.

Організація і методичне забезпечення семінарських і практичних занять повинні системно закріпити і поглибити отримані теоретичні знання, формувати у студентів практичні науково-дослідницькі і пошуково-аналітичні навички основних аспектів організації та методики проведення аналітичної бюджетної роботи.

Для реалізації цього завдання був розроблений практикум по даній дисципліні, який включає у себе теоретичні питання і практичні завдання з кожної теми для виконання в комп'ютерному класі. Джерелом інформації для аналізу є чинний Закон України «Про Державний бюджет».

Практикум складається з трьох блоків.

Перший блок включає аналіз доходів бюджету України: структури податкових надходжень доходів бюджету України, співвідношення прямих і непрямих податків у структурі доходів бюджету і їх впливу на економіку країни, складу та структури неподаткових надходжень, операцій з капіталом і ін.

На підставі виконаних на комп'ютерах розрахунків студенти виявляють тенденції формування дохідної частини бюджету України і аналізують перспективи функціонування бюджету країни.

Другий блок за аналогічною схемою аналізує формування та напрямки реалізації видаткової частини бюджету України. В рамках цього блоку також виконується практична робота з аналізу діяльності бюджетної установи, в ході якої розраховуються основні мережні показники діючої бюджетної установи, а також аналізується кошторис установи за три періоди з метою виявлення тенденцій її розвитку, розглядаються проблеми і перспективи функціонування кошторисного фінансування в Україні

Третій блок розглядає проблеми бюджетного вирівнювання і механізм міжбюджетних трансфертів. На підставі реальних даних студентами заповнюються таблиці, розраховуються відносні і абсолютні відхилення взаємин між бюджетом України та бюджетом АР Крим з метою виявлення проблем і перспектив функціонування міжбюджетних відносин в Україні.

Упровадження даного практикуму сприяло залученню в активний навчальний процес 100 % студентів, зобов'язуючи їх систематично і в повному обсязі виконувати запропонований їм перелік робіт, дозволяє виявити рівень теоретичної підготовки студентів, виробляє у них уміння аналізувати отриману за допомогою комп'ютерів розрахункову інформацію.

Оцінка застосування даного практикуму виявила підвищення рівня успішності по дисципліні «Бюджетна система» порівняно з попереднім періодом. З моменту впровадження практикуму рівень успішності підвищився наступним чином. Кількість оцінок «відмінно» збільшилася в середньому на 15 % і становить 35 %. Кількість оцінок «добре» збільшилася на 25 % і становить 50 % загального числа оцінок. Частка оцінок «задовільно» скоротилася з 40 % у попередньому періоді до 15 % після впровадження практикуму. Незадовільних оцінок у студентів немає. Даний практикум дозволяє студенту на семінарському занятті отримати кілька оцінок одночасно, що сприяє підвищенню зацікавленості і відображається на результатах поточної та підсумкової успішності.

Ларіна О.Г., асистент кафедри міжнародної економіки
Кримського економічного інституту
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ВИКОРИСТАННІ ІГРОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

У процесі впровадження інноваційних методів викладання економічних наук особливе практичне значення набувають ігрові елементи при проведенні практичних занять. Комплексний характер проведення ділових ігор проявляється у застосуванні взаємопов'язаних видів діяльності (аналіз і пошук розв'язання проблем, навчання, розвиток, дослідження, консультування, формування колективної діяльності), функціональному навантаженні (ділові ігри дозволяють максимально наблизити навчальний процес до практичної діяльності, врахувати реалії сучасного соціально-економічного середовища, приймати рішення в умовах конфліктних ситуацій, висловлювати та відстоювати свої пропозиції, розвивати в учасників гри навички колективної роботи, отримати результати за досить обмежений час).

Ділова гра належить до активних методів навчання, які забезпечують активну творчу діяльність студента, створюють умови для підвищеної мотивації та емоційності, розвивають критичне мислення. Через впровадження ігрових елементів студенти мають можливість розкрити власний креативний потенціал при вирішенні проблемних питань та підвищити якість уже отриманих